

Etisk riktlinje för medarbetare i Växjö kommun

Fastställd/ upprättad: Kommunstyrelsen 2022-04-05 § 138

Dnr: KS/2021-00168

Giltighetstid: Tills vidare

Dokumentansvarig: HR-avdelningen

Dokumentinformation:

Tidigare ändringar:

Etisk riktlinje för medarbetare i Växjö kommun

I våra yrkesroller är vi beroende av ett starkt förtroende

Invånarnas förtroende för Växjö kommun är en grundläggande förutsättning för verksamheten och det politiska systemet. Våra medarbetares uppträdande, attityd och handlingar präglar i högsta grad bilden som förmedlas av vår organisation. Vi ska därför alltid agera i enlighet med vår värdegrund.

Vår värdegrund

Den gemensamma värdegrunden utgörs av fyra värderingar som gäller för alla som jobbar i Växjö kommun.

- Vi möter alla med respekt
- Vi kan jobbet
- Vi gör verksamheten bättre
- Vi skapar en hållbar framtid

Det innebär att du i din roll:

- Ska vara opartisk i dina beslut och bedömningar.
- Alltid ska uppträda professionellt och vara mån om att öka ditt yrkeskunnande.
- Inte tar emot uppdrag eller förmåner eller inbjudningar som kan innebära konflikt med din roll.
- Inte accepterar förmåner eller inbjudningar i och utanför tjänsten som kan misstänkliggöra din ställning.
- Tänker på att du förvaltar allmänna medel.
- Tänker på att du representerar Växjö kommun och dess invånare.

Det individuella och personliga omdömet och ansvaret kommer att få allt större roll

Vi som arbetar inom Växjö kommun har som uppgift att jobba för våra invånares livskvalitet, trygghet och framtid. Till vårt stöd har vi riktlinjer, policys, politiska beslut, lagar och förordningar. Detta är dock inte tillräckligt för att vi ska kunna utföra vårt arbete på bästa sätt. Vi behöver, var vi än befinner oss i organisationen, också agera utifrån eget omdöme. Samhället förändras och blir alltmer komplext när det gäller kultur och värderingar. Det i sin tur innebär att vi måste utveckla vår personliga förmåga för etiska bedömningar. Det individuella och personliga omdömet och ansvaret kommer att få allt större roll. Denna riktlinje är tänkt att användas som en vägledning för att kunna fatta bra beslut när vi ställs inför situationer som kräver etiska bedömningar.

Vilka omfattas av riktlinjen

Riktlinjen gäller för samtliga medarbetare, praktikanter, inhyrd personal och konsulter i Växjö kommun. Med Växjö kommun avses Växjö kommuns förvaltningar, bolag och Värends räddningstjänst.

Efterlevnad

Alla som omfattas ska känna till och efterleva riktlinjen. Det är allas personliga ansvar att föregå med gott exempel och att tillsammans skapa en atmosfär där vi känner oss trygga att ta upp eventuella dilemman om hur vi bäst agerar. Även ageranden som inte är förbjudet enligt lag kan vara olämpligt.

Visselblåsarfunktion

Misstankar om allvarliga oegentligheter som rör förtroendevald, den som innehar en ledande ställning eller är en nyckelperson inom Växjö kommunkoncern kan anmälas via en visselblåsarfunktion. Det kan exempelvis handla om muta, bedrägeri, stöld, jäv, olämplig bisyssla eller annan situation där någon får privat vinning eller fördel på grund av sin tjänsteställning. Det kan också handla om närstående som gynnas, lagbrott eller allvarliga avvikelser från interna riktlinje och regler i tjänsten.

När du ställs inför etiska dilemman

Frågorna nedan är tänkta att användas som en vägledning i syfte att hjälpa dig att fatta bra beslut. Beslut som är bra både för dig som medarbetare, oss som arbetsgivare och för våra invånare. Den ger inte svar på hur du ska agera i alla tänkbara situationer, utan använd alltid ditt sunda förnuft och låt frågorna nedan vägleda dig i ditt beslut.

- Är det lagligt?
- Är det moraliskt/etiskt rätt?
- Är det bra både nu och i framtiden?
- Är jag ett gott föredöme?
- Vad skulle jag tycka om någon annan gjorde som jag?
- Skulle det kännas konstigt att förklara det för mina kollegor, chefer eller invånare?
- Kommer mitt beslut/min handling att påverka förtroendet för Växjö kommun?
- Kan jag stå för mitt beslut/min handling om media ställer frågor om det?

Vad är en muta?

En muta är när du tar emot, utlovas, eller inte uttryckligen tackar nej, till en gåva eller förmån som syftar till att du i ditt arbete ska gynna givaren. Det kan vara en muta även om ärendet är avslutat och om gåvan eller förmånen ska gå till någon annan än dig själv, till exempel en närstående. En muta kan till exempel bestå av pengar, varor och tjänster, besök på restaurang, teater, sportevenemang, resor, kurser och konferenser. Diskutera alltid med din närmaste chef när du får externa inbjudningar. Den som lämnar, utlovar eller erbjuder en muta kan göra sig skyldig till givande av muta.

Tänk på att du representerar Växjö kommun och dess invånare.

Lagregler om mutor finns i brottsbalken.

Vad är jäv?

Reglerna om jäv anger när du ska anses ha ett sådant intresse i ärendet att din opartiskhet kan ifrågasättas. Det kan till exempel handla om släktskap, vänskap, privata relationer eller

andra intressekonflikter. Reglerna riktar sig till alla som på något sätt kan påverka ärendes utgång.

Om du är jävig får du inte delta i handläggningen av ärendet. Om du känner till någon omständighet som kan antas utgöra jäv ska du meddela detta. Det kan ibland vara svårt att bedöma om det förekommer jäv eller inte. I sådana fall ska du använda försiktighetsprincipen och som regel avstå från att delta i hanteringen av ärendet. Diskutera med din närmsta chef eller HR-avdelningen om du känner dig tveksam.

Det är viktigt att komma ihåg att jäv kan förekomma vid alla sorters ärenden, inte bara vid myndighetsutövning. Utan även vid anställningar eller ingående av andra avtal.

Exempel på när du är jävig

- Om ärendet rör dig eller någon närstående eller om ärendets utgång kan gynna eller skada dig eller någon närstående.
- Om du är ovän med någon som är part eller intressent i ärendet.
- Om du är ekonomiskt beroende av en part eller intressent i ärendet.
- Om ärendet rör tillsyn över sådan verksamhet som du själv är knuten till.
- Om du är engagerad i saken på ett sådant sätt att någon lätt kan misstänka att du inte kan ge en opartisk bedömning.
- Om det finns någon annan omständighet som kan påverka din opartiskhet i ärendet.

Lagregler om jäv finns i kommunallagen och aktiebolagslagen.

Vad är en bisyssla?

En bisyssla är om du som medarbetare har en anställning, ett uppdrag eller annan verksamhet vid sidan om din huvudanställning. Du ska anmäla alla bisysslor till arbetsgivaren. En bisyssla kan förbjudas om den bedöms vara förtroendeskadlig, konkurrerande eller arbetshindrande.

Bisysslor regleras i kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB).